

A Fővárosi Ítéltábla a (**felperes címe**) által képviselt felperesnek a dr. képviselő (fél címe 1, ügyintéző: dr. Hatházi Vera ügyvéd) által képviselt **alperesi** Zártkörűen Működő Részvénytársaság (**alperes címe**) alperes ellen cégbejegyző végzés hatályon kívül helyezése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2019. július 9-én kelt 5.G..../2018/17. számú ítélete ellen a felperes részéről benyújtott fellebbezés folytán - nyilvános fellebbezési tárgyaláson - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét - a költségek és az illetékek viselésére vonatkozó rendelkezésekre is kiterjedően - megváltoztatja akként, hogy a Fővárosi Törvényszék Cégbírósága Cg./6. sorszámú végzését annak megállapítása mellett tartja fenn hatályában, hogy érvénytelen az alperes 2018. április 23-án kelt alapszabálya 12.1. pontjának "A társaságban egyidejűleg több vezérigazgató is választható." rendelkezése, egyidejűleg mellőzi az ítélet keresetet ezt meghaladóan elutasító rendelkezését.

Felhívja a Fővárosi Törvényszék Cégbíróságát a szükséges intézkedések megtételére.

Kötelezi az alperest, hogy külön felhívásra fizessen meg az államnak 36.000 (harminchatezer) forint kereseti és 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az elsőfokú bíróság ítéletének bevezető részét kijavítja akként, hogy a "dr. E.Á." szövegrész helyébe "...." szövegrész kerül.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás lényege szerint, alperes, jogi képviselője útján 2018. május 4-én terjesztette elő cégbejegyzés iránti kérelmét a Fővárosi Törvényszék Cégbíróságán, melyben a 2018. április 23-án kelt alapszabály alapján létrehozott alperes neve bejegyzését kérte. Az alapszabály 12.1 pontja szerint "A társaság ügyvezetéseként igazgatóság kinevezésére nem kerül sor, az igazgatóság jogait vezérigazgató gyakorolja. A társaságban egyidejűleg több vezérigazgató is választható". A bejegyzési kérelmet tartalmazó formanyomtatványon együttes cégjegyzésre jogosult vezető tisztségviselőként törvényes képviselő 2, törvényes képviselő 1 és törvényes képviselő 3, mint vezérigazgató volt feltüntetve. A nyomtatványban az Rt. ügyvezetésének típusára - igazgatóság vagy egyszemélyes igazgatóság - vonatkozó adatot nem tartalmazott. A bejegyzési kérelemhez egyebek mellett csatolásra került törvényes képviselő 2, törvényes képviselő 1 és törvényes képviselő 3 vezérigazgatói tisztséget elfogadó és az összeférhetlenségi ok hiányára vonatkozó nyilatkozata és aláírásmintája. A Fővárosi Törvényszék Cégbírósága a 2018. május 14-én kelt Cg./6. végzésével a céget a cégjegyzékbe bejegyezte azzal, hogy a képviselőre törvényes képviselő 2, törvényes képviselő 1 és törvényes képviselő 3, mint vezérigazgatók együttes cégjegyzési joggal jogosultak. A bejegyző

végzés a részvénytársaság ügyvezetésének típusára vonatkozó adatot nem tartalmazott, annak közzététele 2018. május 16-án a Céglőzönyben megtörtént. A felperes bírósági felhívásra a cégbejegyzési kérelemnek az ügyvezetés típusára vonatkozó hiányosságát pótolta és a Fővárosi Törvényszék Cégbírósága 2019. május 22-én kelt 17. sorszámu végzésével az ügyvezetés típusát "egyszemélyes igazgatóság" megnevezéssel bejegyezte.

Felperes pontosított keresetében annak megállapítását kérte, hogy a Fővárosi Törvényszék Cégbírósága Cg./6. számú végzése jogszabálysértő, mert több vezérigazgató kijelölésére került sor, illetve a cégbejegyzési kérelem hiányos, mert nem tartalmazza az ügyvezetés típusára vonatkozó adatokat. Kérte, hogy a bíróság a jogszabálysértés megállapítása mellett a cégbejegyző végzést hatályában tartsa fenn, hívja fel a cégbíróságot a szükséges intézkedések megtételére. Felperes a 2006. évi V. törvény 65. § (1) bekezdésére, a 2013. évi V. törvény 3:4. § (3) bekezdésére, illetve 3:282. § és 3:283. §-ára hivatkozott, ténybeli alapként előadva, alperesi alapszabály 12.1 pontja akként rendelkezik, hogy a társaság ügyvezetéseként igazgatóság kinevezésére nem kerül sor, az igazgatóság jogait a vezérigazgató gyakorolja. A társaságban egyidejűleg több vezérigazgató is választható. Ennek megfelelően a bejegyzési kérelmet tartalmazó nyomtatványon törvényes képviselő 2, törvényes képviselő 1 és törvényes képviselő 3, mint vezérigazgatók lettek feltüntetve. Az elsőfokú bíróság minősítése szerint a felperes „első” keresete jogi indokaként kifejtette, a Ctv. 65. § (1) bekezdése alapján a kérelemnek helyt adó végzés meghozatala alapjául szolgáló iratok jogszabályba ütközése miatt felperes neve pert indíthat. Az alapszabály 12.1 pontja második mondata törvénysértő, mert a részvénytársaságnak a Ptk. 3:282. § és 3:283. §-ai ügyvezetésre vonatkozó rendelkezéseit úgy kell érteni, hogy a részvénytársaság vezetését vagy igazgatóság, vagy egy személyben a vezérigazgató látja el, több vezérigazgató nem nevezhető ki. A több vezérigazgató kinevezése a Ptk. 3:4. § (3) bekezdés b) pontjába ütközik, mert az eltérés a jogi személy hitelezőinek, munkavállalóinak vagy a tagok kisebbségének jogait nyilvánvalóan sérti. Az egyszemélyes döntéshozatal és a testületi döntéshozatal az ahhoz kapcsolódó felelősségi szabály eltér, több vezérigazgató intézményesítése esetén testületi döntéshozatal hiányában a vezérigazgatók azonos hatáskör gyakorlása folytán nem állapítható meg az, hogy egy esetleges eltérő tartalmú döntés vagy jognyilatkozat esetén melyiket kell irányadónak tekinteni. Hivatkozott e körben a Ptk. indokolására, a Ctv. 27. § (4) bekezdés ba) pontjára, melyből az következik, hogy vezérigazgató csak egy személy lehet. A Ctv. 27. § (4) bekezdés ba) pontja értelmében a cégjegyzék Zrt. esetében tartalmazza az Rt. ügyvezetése típusát, igazgatóság vagy egyszemélyes igazgatóság. A Ptk. indokolása pedig azt tartalmazza, hogy a részvénytársaság ügyvezetésével kapcsolatban a törvény nem kíván koncepcionális újításokat bevezetni. Az ügyvezetést általában továbbra is egy, legalább háromtagú testület, az igazgatóság látja el, de zártkörűen működő részvénytársaság esetén az igazgatóság jogköre egyetlen személyre, a vezérigazgatóra telepíthető, míg nyilvánosan működő Rt.-nél egységes irányítási rendszer vezethető be, melyben az igazgatótanácsnak nevezett testület az ügyvezetés mellett a felügyelő bizottság feladatát is ellátja. A felperes az elsőfokú bíróság minősítése szerinti „második” keresetében az érvényesített jogot a Ctv. 65. § (1) bekezdés, 27. § (4) bekezdés ba) pontra és a Ctv. 46. § (3)-(6) bekezdéseire alapította. Előadta, a cégbejegyzési kérelem nyomtatvány az Rt. ügyvezetésének típusára vonatkozó adatot nem tartalmaz. Bár ez utóbbit alperes a bíróság felhívására pótolta, a cégbíróság az ügyvezetés típusát egyszemélyes igazgatósággként bejegyezte, de a három igazgató egyszemélyes igazgatóságnak nem feleltethető meg. Jogi indokként előadta, alperes cégbejegyzési eljárásának alapját képező kérelem formanyomtatványa a 21/2006. (V.18.) IM rendelet 1. számú mellékletében a zártkörűen működő részvénytársasági formára előírt mintának nem felel meg,

mivel a törvény 27. § (4) bekezdés ba) pontja szerinti cégjegyzéki adatként a cégjegyzékbe kötelezően bejegyzendő ügyvezetés típusára - igazgatóság vagy vezérigazgató - vonatkozó adattartalmat egyáltalán nem tartalmaz.

Alperes a kereset elutasítását és felperes perköltségben történő marasztalását kérte. Ellenkérelmében a keresetek ténybeli alapját nem vitatva, az „első” keresettel szembeni ellenkérelmében állította, téves felperes azon jogértelmezése, hogy vezérigazgató csak egy személy lehet. Kifejtette, a Ptk. 3:282. § és 3:283. §-ai alapján Zrt. esetén igazgatósági és vezérigazgatói ügyvezetés lehet, de az ettől való eltérést a Ptk. 3:4. § és 3:21. §-a megengedi. A Ptk. nem tartalmaz tiltást arra nézve, hogy az ügyvezetés kialakítása során ne lehetne a Ptk.-tól eltérni, a tagok bármilyen megoldást választhatnak. A Ptk. 3:4. § (3) bekezdése keretében eseti döntéseket idézett. Hivatkozott továbbá a Ptk. 3:21. §-ához fűzött kommentárra. A „második” kereset ténybeli jogi alapját alperes elismerte és az ügyvezetés megjelölésére vonatkozó hiányt pótolta.

Az elsőfokú bíróság a 2019. július 9-én kelt 5.G..../2018/17. számú ítéletével a Fővárosi Törvényszék Cégbírósága Cg./6. számú végzését azon jogszabálysértés megállapítása mellett, hogy a cégbejegyzési kérelem hiányos volt, mert nem tartalmazta az ügyvezetés típusára vonatkozó adatokat, hatályában fenntartotta. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította, megállapítva, hogy a felek költségeiket maguk viselik és kötelezte a felperest, hogy az államnak külön felhívásra fizessen meg 18.000 Ft illetéket, és az alperest ugyancsak 18.000 Ft illeték megfizetésére kötelezte az állam javára.

Az elsőfokú bíróság rögzítette, a „keresetek” ténybeli alapja a felek közt nem volt vitás. Az „első” kereset körében kifejtette, többszemélyes vezérigazgató intézményét a Ptk. nem nevesíti, így azt kellett vizsgálni, hogy a kifejezett rendelkezéstől történő eltérés megengedhető-e. Idézve a Ptk. 3:282. §-át és 3:283. §-át, valamint a már nem hatályos 2006. évi IV. törvény 247. §-át rögzítette, kétségtelen, a Ptk. hatályos szövegéből az „egy” kimaradt, de a nyelvtani értelmezést összevetve a Ptk. indokolásával az a következtetés vonható le, hogy a vezérigazgató a hatályos Ptk. szerint is egyetlen személy. További eldöntendő kérdés volt, hogy a felek az Rt. ügyvezetés ezen szabályaitól eltérhetnek-e. Idézve a Ptk. 3:4. §-át, rámutatott, főszabály, hogy az alapítók a jogi személy szervezetét szabadon állapíthatják meg, és az alapító okiratban a jogi személyekre vonatkozó szabályoktól eltérhetnek, az ügyvezetés pedig a jogi személy szervezetének része. Az eltérés korlátja a Ptk. 3:4. § (3) bekezdésében írt valamely feltétel fennállta, azaz, ha az eltérést e törvény tiltja, vagy az eltérés a jogi személy hitelezőinek, munkavállalóinak, vagy a tagok kisebbségének jogait nyilvánvalóan sérti, vagy a jogi személyek törvényes működése feletti felügyelet érvényesülését akadályozza.

A perbeli esetben a törvény nem tiltja, hogy az alapító három vezérigazgatót nevezzen ki. Az elsőfokú bíróság vizsgálta, hogy ez a Ptk. 3:4. § (3) bekezdés b) pontja szerinti jogsérelmet okoz-e, illetve a törvényes működés feletti felügyelet érvényesülését akadályozza-e. Az elsőfokú bíróság abból indult ki, több vezető tisztségviselő megválasztása megfelel a Ptk. 3:21. § (1) bekezdésének, e szerint a jogi személy irányításával kapcsolatos oly döntések meghozatala, melyek nem tartoznak a tagok vagy alapítók hatáskörébe, egy vagy több vezető tisztségviselő, vagy vezető tisztségviselőkből álló testület jogosult. Jelen esetben több vezérigazgató kinevezése tehát nem ütközik a Ptk. 3:4. § (2) bekezdésébe, és azt nem rontja le a Ctv. 27. § (4) bekezdés ba) pontja rendelkezése sem. A felek jogait, kötelezettségeit a Ptk. állapítja meg, a Ctv. ezek nyilvántartásba történő bevezetésének szabályait rögzíti. A Ctv. a több vezérigazgató, mint ügyvezetés típus megjelölést nem tartalmazza, de ez a tény a cégnyilvántartás egyéb adataiból kitűnik. A „második”

kereset alapos, azt alperes elismerte ebben a körben az elsőfokú bíróság csak utalt az alkalmazott Ctv. 27. § (4) bekezdés ba) pontra, a 46. § (3)-(6) bekezdésre és 65. §-ra, a Pp. 347. § (1) bekezdés a) pontja alapján.

Az elsőfokú bíróság a perköltségről a Pp. 83. § (2) bekezdése alapján döntött, utalva arra, felperes költségvetési szerv, mely személyes illetékmentes az Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontja szerint, ha az 5. § (2) bekezdés szerinti feltételnek megfelel. Erre nézve nyilatkozat nem volt (elírás folytán alperesként nevesítette a felperest).

Az ítélet ellen a felperes fellebbezett. Fellebbezésében a Pp. 383. § (1) bekezdés és (2) bekezdés második fordulata alapján az ítélet megváltoztatását kérte akként, hogy az érvénytelenség megállapítása mellett a Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Törvényszék Cégbírósága Cg./6. számú végzését hatályában tartsa fenn, egyben hívja fel a cégbíróságot a törvényességi felügyeleti jogkörben szükséges intézkedések megtételére. Kérte, hogy az ítéltábla a Pp. 369. § (1) bekezdés alapján teljes terjedelmében bírálja felül az elsőfokú bíróság eljárása szabályszerűségét, mert az elsőfokú bíróság a Pp. 173. § (1) bekezdése nem megfelelő alkalmazásával jogszabálysértően értékelte úgy, hogy a felperes két kereseti kérelmet terjesztett elő, továbbá a felperest a Pp. 102. § (3) bekezdésébe ütközően kötelezte az eljárási illeték megfizetésére. Kérte a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja alapján teljes terjedelmében felülbírálni az elsőfokú ítélet anyagi jognak való megfelelőségét, a szükséges eltérő jogi következtetések levonását, mert az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből jogszabálysértő következtetést vont le arra nézve, hogy Zrt. esetében több vezérigazgató egyidejű kijelölésének helye lehet, a szükséges anyagi pervezetést az ítéltábla végezze el a Pp. 369. § (4) bekezdése alapján.

A fellebbezés indokolásában a felperes az előzményi tényállás, a felperesi kereset, alperesi ellenkérelem, illetve arra írt felperesi válaszirat ismertetése után rögzítette, a keresetét a tárgyaláson annyiban módosította, hogy kérelmében külön is megjelölte, mely okokból tekinti a Fővárosi Törvényszék Cégbírósága Cg./6. számú végzését jogszabálysértőnek. Egyebekben a kereseti kérelmet fenntartotta. Alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását és felperes perköltségben történő marasztalását kérte, majd felhívásra a cégbejegyzés iránti kérelemnek az ügyvezetés típusára vonatkozó hiányosságát annyiban pótolta, hogy az alperes ügyvezetésének típusaként egyszemélyes igazgatóság cégjegyzéki adat bejegyzését kérte a cégbíróságtól, amely a 2019. május 22-én meghozott Cg./17. számú végzésével az alperesi kérelemmel egyezően kiegészítette a felperesi keresettel támadott cégbejegyző végzést. A felperes az elsőfokú bíróság ítéletének ismertetése után kifejtette, az elsőfokú bíróság ítélete jogszabálysértő, mert tévesen tárgyi keresethalmazatként értékelte, hogy felperes két különböző okból kérte az érvénytelenség megállapítása mellett a cégbejegyző végzés hatályban való fenntartását, és a cégbíróság felhívását arra, a törvényességi felügyeleti jogkörében járjon el. A Pp. 173. § (1) bekezdése határozza meg a valódi tárgyi keresethalmazat fogalmát, ezt ismertette, azonban rögzítette, az általa benyújtott keresetlevél egy egyedi szabályozású speciális per. A bejegyzési, változásbejegyzési kérelemnek helyt adó cégbírósági végzés ellen fellebbezésnek nincs helye, de a jogorvoslati lehetőség a Ctv. 65. § (1) bekezdése szerinti „kontroll per” lehet. Ha a cégbíróság a cégbejegyzést, változásbejegyzést vagy céget törölő végzést hoz, és annak tartalma jogszabálysértő, vagy az annak alapjául szolgáló iratok jogszabálysértők, kontroll perben kiküszöbölhető a jogsértés, a per tárgya a cégbírósági döntés felülvizsgálata. Részletezve a Ctv. erre vonatkozó 66. §, 68. §-ai rendelkezését kifejtette, a kereset tárgyát a cégbíróság végzésének törvényességi szempontú felülvizsgálata képezi, ezért az ítélet rendelkező részében a keresettel támadott bejegyző végzés vonatkozásában csak az érvénytelenség tényét kell megállapítani, és a kereseti kérelemtől függően a végzést hatályában

fenntartani, vagy azt hatályon kívül helyezni. A kontroll perekben az a körülmény, hogy a felperes keresetében több okból, anyagi és eljárásjogi szempontból is törvénysértőnek tekinti a cégbíróság végzését, több kereseti kérelmet nem eredményez, tárgyi keresethalmazat sincs. Amennyiben a keresettel támadott cégbírósági végzés bármely, a keresetben megjelölt okból jogszabálysértő, a kereset elutasításának nincs helye. Felperes egyetlen kereseti kérelmet érvényesít, az érvénytelenség megállapítása mellett a támadott végzés hatályában fenntartását kérte. Téves volt a kérelem valós tárgyi keresethalmazatkénti értékelése. Jogsértő volt az ítélet, hogy az egyik okból a támadott végzést hatályában fenntartotta, míg a másik okból a keresetet elutasította. Téves volt az illeték fizetésére kötelezés is. A Ctv. 65. §-a, a Pp. 60. §-a, illetve a Kúria 2/2012. számú Közigazgatási-munkaügyi-polgári jogegységi határozata felhívása után rögzítette, felperes nem egy költségvetési szerv részeként, hanem a közérdek érvényesítőjeként, mint absztrakt közjogi alany jár el. A jelen perben alkalmazandóak a rá nézve különleges eljárási szabályok. A Pp. 102. § (3) bekezdése értelmében, meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetésére nem kötelezhető, így törvénysértő az illeték fizetésére kötelezés. A perben felperesként a jár el, függetlenül attól, hogy a keresetlevelet ki kiadmányozta. Az elutasítás tekintetében téves volt az elsőfokú bíróság álláspontja. Felperes - hivatkozva a Ptk. 3:5. § f) pontjára és 3:94. §-ára, valamint a Ptk. 3:282. § és 3:283. §-aira és a 2006. évi IV. törvény 247. §-ára - a jogszabályhelyeket ismertetve rögzítette, a Ptk. 3:283. § nyelvtani értelmezéséből, a törvény indokolásával történő egybevetéséből arra a következtetésre lehet jutni, hogy a vezérigazgató egyetlen személy lehet, ezt a bíróság ítéletének indokolásában meg is állapította. Tévedett azonban az elsőfokú bíróság, amikor e megállapítással ellentétben a Ptk. 3:4. § (1)-(3) bekezdése és 3:21. § (1) bekezdése rendelkezéseivel ütköztetve azt a következtetést vonta le, hogy kifejezett törvényi tilalom hiányában Zrt. esetében a tagok több vezérigazgató egyidejű kijelöléséről szabadon rendelkezhetnek. Az elsőfokú bíróság nem volt figyelemmel a tagok által létrehozott vezérigazgatói tisztség funkciójára, rendeltetésére, amennyiben ugyanis a tagok vezérigazgatót jelölnek ki, olyan jogintézményt hoznak létre, mely az igazgatóság jogait gyakorolja. A vezérigazgató olyan személy, amely az igazgatóság, mint testület intézményesítése helyett jár el annak jogkörében, vagyis gyakorol igazgatósági jogokat. Valamennyi jogi személyre irányadó a funkciómegosztás elve, egy jogi személynek csak egy ügyvezető -, vagyis a legfőbb szervnek felelős döntéshozó és végrehajtó, és az ügyvezetés körébe tartozó döntéseket meghozó - szerve lehet. A Ptk. 3:282. § (1) bekezdése a részvénytársaság esetében ügyvezető szervként egyetlen testületi szervet, igazgatóságot intézményesít. Több igazgatóság intézményesítése kizárt. Ez a Ptk. 3:4. § (3) bekezdés b) és c) pontjaiba ütközik, hitelezők, munkavállalók vagy a tagok kisebbségi jogait nyilvánvalóan sérti, illetve a törvényes működés feletti felügyelet érvényesülését akadályozza. Egy részvénytársaságnál ügyvezető szervként csak egy igazgatóság működhet törvényesen, ebből következően az igazgatóság jogkörében sem járhat el törvényesen egynél több személy, a vezérigazgató ugyanis az igazgatóság jogait gyakorolja. Három vezérigazgató kijelölése esetén mind a hárman egy-egy igazgatóság jogait gyakorolhatnák önállóan. Az elsőfokú bíróság nem volt figyelemmel arra sem, hogy több vezérigazgató intézményesítése esetén az igazgatóságra irányadó testületi döntéshozatal megkerülhetővé válna, a vezérigazgatók azonos hatáskör gyakorlása folytán, esetlegesen eltérő tartalmú döntés vagy jognyilatkozat esetén nem volna megállapítható, melyikük döntése az irányadó. Ez jogbizonytalanságot eredményezne. Téves az elsőfokú bíróság azon érvelése is, miszerint a Ctv. csak az anyagi jogok és kötelezettségek cégnyilvántartásba történő bevezetésének szabályait rögzíti. A 2013. évi CCLII. törvény a Ctv.-t az új Ptk. előírásaival összhangban átfogóan módosította. A módosítás a Ctv. 27. § (4) bekezdés ba) pontját nem érintette, mert a rendelkezés a Ptk. 3:282. § és 3:283. §-a rendelkezésével összhangban áll. Amennyiben a

jogalkotó szándéka az lett volna, hogy a többes vezérigazgatóságot, mint az ügyvezetés egy új módját intézményesítse, a Ctv. hivatkozott rendelkezései is módosításra kerültek volna. A 21/2006. (V.18.) IM rendelet 1. mellékletében a Zrt.-re előírt nyomtatványminta adattartalma is változatlan maradt, mely a többes vagy egyszemélyes igazgatóság kizárólagos jogalkotói elismerésének szándékára utal. Felperes hangsúlyozta, alperes a per tartama alatt az alperes ügyvezetésének típusaként az egyszemélyes igazgatóság cégjegyzéki adat bejegyzését kérte, ez meg is történt, de alperes a bejelentési kötelezettségének csak formálisan tett eleget, mert ebbe a körbe az általa kijelölt több vezérigazgató nem tartozik bele, és ez a személyi kör igazgatóságnak sem tekinthető. Alperes a Ctv. 27. § (4) bekezdés ba) pontja szerinti adatbejelentési kötelezettségének a létesítő okirat törvénysértő rendelkezése, a több vezérigazgató egyidejű kijelölése miatt nem képes eleget tenni. Az, hogy a cégbíróság az érintett adatot pótlólag bejegyezte, nem teszi törvényessé a Cg./6-os cégbejegyző végzést, ellenkezőleg, a cégjegyzéki adatok már az ügyvezetés típusa tekintetében is jogszabálysértőek. Összességében tehát egy zártkörűen működő részvénytársaság ügyvezető szerveként a létesítő okirat rendelkezése szerint, vagy több tisztségviselő, mint testület, a legalább három tagból álló igazgatóság, vagy ennek hiányában egyszemélyi felelős vezető, egy vezérigazgató intézményesíthető törvényesen. Az alperes cégbejegyzés alapjául szolgáló létesítő okiratának a többes vezérigazgatói tisztség intézményesítésére felhatalmazó 12.1 pontja a Ptk. 3:282. § (1) bekezdése és a 3:283. §-ának az ügyvezetésre, valamint a Ctv. 27. § (4) bekezdés ba) pontjának az ügyvezetés típusára, mint a cégjegyzékbe kötelezően bejegyzendő cégjegyzéki adatra vonatkozó előírásnak nem feleltethető meg. A cégbíróságnak a Ctv. 46. § (3)-(6) bekezdése alkalmazásával hiánypótlásra kellett volna alperest felhívnia, és a hiánypótlás nem vagy nem megfelelő teljesítése esetén a cég bejegyzési kérelmet el kellett volna utasítani. Így a támadott bejegyző végzés jogszabálysértő. A jogszabálysértés oka nem szűnt meg, a létesítő okirat nincs összhangban a Ptk. 3:282. § (1) bekezdés és 3:283. §-ával, azaz a cég bejelentési kötelezettségének nem tett, nem tehet eleget, ezért a Ctv. 68. § (4) bekezdése alapján az érvénytelenség bírósági ítéletben történő megállapítása mellett a keresettel támadott cégbejegyző végzés hatályában való fenntartása, és a cégbíróságnak a törvényességi felügyeleti jogkörben szükséges intézkedés megtételére történő felhívása indokolt. Kérte a elsőfokú eljárás szabályszerűségének a Pp. 369. § (1) bekezdése szerinti felülbírálatát, a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja alapján az ítélet anyagi jognak való megfelelésének a vizsgálatát és felülbírálatát, valamint az eltérő jogi következtetések levonását és az anyagi pervezetés elvégzését, a Pp. 383. § (1) bekezdése és (2) bekezdés 2. fordulata alapján az ítélet megváltoztatását akként, hogy az érvénytelenség megállapítása mellett a végzést az ítéltábla tartsa fenn hatályában, egyben hívja fel a cégbíróságot a törvényességi felügyeleti jogkörben szükséges intézkedés megtételére. Egyben bejelentette alperes székhelyének megváltozását.

Alperes a fellebbezéssel szemben hatálytalan fellebbezési ellenkérelmet terjesztett elő.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a fellebbezés alapos az alábbiak folytán:

A jelen per tárgya az alperes cégbejegyző végzésének hatályon kívül helyezése. E per sajátos szabályait a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (Ctv.), míg az általános eljárási szabályokat a Polgári Perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX törvény (Pp.) tartalmazza.

A Ctv. 65. § szerint a kérelemnek helyt adó cégbejegyzési (változásbejegyzési) végzés ellen fellebbezésnek nincs helye; a végzés a meghozatala napján emelkedik jogerőre és a bíróság a határozatához ugyanezen naptól van kötve. A végzés vagy az annak meghozatala alapjául szolgáló iratok jogszabályba ütközése miatt felperes, valamint az, akire a végzés rendelkezést tartalmaz - a rendelkezés őt érintő részére vonatkozóan - pert indíthat a cég ellen a végzés hatályon kívül helyezése iránt a cég székhelye szerint illetékes törvényszék előtt. A cég kérelemre történő törlését elrendelő végzés ellen a pert a bíróság által kirendelt ügygondnok ellen kell megindítani.

A (2) bekezdés szerint a per megindításának a végzés Cégek közlönyben való közzétételétől számított harminc napon belül van helye. A határidő elmulasztása jogvesztéssel jár.

A (3) bekezdés úgy rendelkezik, hogy a keresetlevélben, illetve az eljárás során csak olyan jogszabálysértésre lehet hivatkozni, amelyet a cégbejegyzési (változásbejegyzési) eljárásban a cégbíróságnak észlelnie kellett volna.

A Ctv. 68. § (1) bekezdés értelmében ha a perben a felperes a cégbejegyzési végzés jogszabályba ütközését az alapjául szolgáló létesítő okiratnak a végzésben foglalt cégjegyzékadattal összefüggő érvénytelenségére alapítja, a bíróság a per során megkísérli az érvénytelenségi ok kiküszöbölését.

A (4) bekezdés szerint a cég bejegyzésére vonatkozó végzés teljes hatályon kívül helyezésének, illetve a létesítő okirat érvénytelensége megállapításának csak a 69. § (2) bekezdésében foglalt érvénytelenségi ok fennállása esetén van helye. Ebben az esetben a bíróság a 69. § (4) bekezdésében foglaltak szerint jár el. Más érvénytelenségi ok fennállása esetében a bíróság ítéletében az érvénytelenség megállapítása mellett a végzést hatályában fenntartja és a 66. § (2) bekezdésében foglaltak szerint felhívja a cégbíróságot a szükséges intézkedések megtételére.

A Ctv. határozza meg továbbá a cégbejegyzési eljárás rendjét, a cégbíróság vizsgálatának terjedelmét is.

A 46. § (1) bekezdése értelmében a cégbíróság megvizsgálja, hogy azok az adatok, amelyeknek bejegyzését az adott cégformára vonatkozóan e törvény előírja (24-25. § és 27-29. §), illetve a létesítő okirat, valamint a bejegyzési kérelem alapjául szolgáló, az 1-2. számú mellékletben felsorolt, kötelezően, illetve szükség szerint csatolandó egyéb okiratok megfelelnek-e a jogszabályok rendelkezéseinek.

A Ctv. 24. § h) pontja értelmében a cég vezető tisztségviselője valamennyi cég esetében kötelezően bejegyzendő cégjegyzéki adat, míg a 27. § (4) bekezdés ba) pontja szerint zártkörűen működő részvénytársaság esetében a részvénytársaság ügyvezetésének típusa (igazgatóság vagy egyszemélyes igazgatóság) is. A Ctv. 1. számú mellékletének I.2.a) pontja szerint a bejegyzési kérelemhez kötelezően csatolandó a létesítő okirat.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 3:5. § f) pontja alapján a jogi személy létesítő okiratának kötelező tartalmi eleme a jogi személy első vezető tisztségviselőjének meghatározása.

A fenti jogszabályi rendelkezésekből következően a cégbejegyzési eljárásban tehát a cégbíróságnak vizsgálnia szükséges, hogy a létesítő okirat vezető tisztségviselőkre, képviselőre jogosultakra vonatkozó rendelkezése a jogszabályoknak megfelelő-e, a vezető tisztségviselők bejegyezhetőek-e.

A Ptk. ügyvezetés fogalmát meghatározó 3:21. § (1) bekezdése szerint a jogi személy irányításával kapcsolatos olyan döntések meghozatalára, amelyek nem tartoznak a tagok vagy az alapítók

hatáskörébe, egy vagy több vezető tisztségviselő vagy a vezető tisztségviselőkből álló testület jogosult.

A Ptk. jogi személy képviseletéről rendelkező 3:29. § (1) bekezdése szerint a jogi személy törvényes képviseletét a vezető tisztségviselő látja el. A (2) bekezdés szerint a vezető tisztségviselő képviseleti jogát önállóan gyakorolja.

A Ptk. 3:282. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a részvénytársaság ügyvezetését az igazgatóság látja el. Az igazgatóság három természetes személy tagból áll.

A (3) bekezdés azt is kimondja, hogy az igazgatóság jogait és feladatait testületként gyakorolja.

A Ptk. 3:283. § szerint pedig zártkörűen működő részvénytársaság alapszabályának rendelkezése esetén az igazgatóság jogait vezető tisztségviselőként a vezérigazgató gyakorolja.

A Ptk. idézett definitív szabályai szerint a részvénytársaság ügyvezetését a legalább három tagú igazgatóság látja el testületként, a részvénytársaság képviseletére az igazgatóság tagjai jogosultak, zártkörűen működő részvénytársaság alapszabálya rendelkezhet akként, hogy az igazgatóság jogait vezető tisztségviselőként vezérigazgató gyakorolja.

A Ptk. 3:4. § (1) bekezdése értelmében kétségtelen, hogy a jogi személy alapítói az alapszabályban a jogi személy szervezetét és működési szabályait maguk állapíthatják meg, a (2) bekezdés értelmében az alapítók a jogi személy szervezetének és működésének szabályozása során a létesítő okiratban - a (3) bekezdésben foglaltak kivételével - eltérhetnek a Ptk-nak a jogi személyekre vonatkozó szabályaitól.

A Polgári Törvénykönyv kommentárja (Kommentár a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényhez, Szerkesztette: **V.L./G.P.**) is utal arra, a legfőbb változás, hogy a Harmadik Könyv szabályai éppúgy modelljellegűvé válnak, mint a szerződések szabályai, azaz e szabályokat a jogalkotó csupán mintaként kínálja a felek számára.

A Fővárosi Ítélőtábla megítélése szerint azonban a felkínált mintának is vannak olyan elemei, jellegzetességei, amelyek nem vegyíthetők, amelyektől való eltérés nem megengedett. Ebbe a körbe tartozik, hogy a jogi személy ügyvezetését egy vagy több vezető tisztségviselő vagy a vezető tisztségviselőkből álló testület látja el, ahol pedig a testület jogai egy személy útján is gyakorolhatók, akkor erről való rendelkezés esetén az erre kijelölt személy. Egy részvénytársaságnak kizárólag egy testület láthatja el az ügyvezetését, így az alapítók egyidejűleg több igazgatóságot nem hozhatnak létre. Az igazgatóság jogai gyakorlására pedig csak egyetlen vezető tisztségviselő, a Ptk. terminológiája szerint a vezérigazgató jelölhető ki. Ez a vezérigazgató gyakorolja egyszemélyben mindazon jogokat, illetőleg teljesíti azokat a kötelezettségeket, amelyek jogszabály vagy alapszabálynál fogva az igazgatóságot megilletik, illetve terhelik.

A Ptk. 3:4. § (3) bekezdése értelmében akkor nem lehetséges a Ptk. jogi személyekre vonatkozó szabályaitól az eltérés, ha az eltérést a Ptk. tiltja (a) pont), vagy az eltérés a jogi személy hitelezőinek, munkavállalóinak vagy a tagok kisebbségének jogait nyilvánvalóan sérti, vagy a jog személyek törvényes működése feletti felügyelet érvényesülését akadályozza (b).

A jelen perben eldöntendő kérdés, hogy rendelkezhetek-e a zártkörűen működő részvénytársasági formában alapított alperes alapítói a létesítő okiratban érvényesen akként, hogy az igazgatóság jogai gyakorlására egyidejűleg több vezérigazgató is megválasztható.

A forgalom biztonsága, a hitelezői érdekek védelme megköveteli, hogy a gazdasági életben résztvevő jogi személyek képviselete, ezen belül a képviseletre jogosultak személye, azok

hatásköre, az, hogy a Ptk. 3:21. § (1) bekezdése szerinti „egy vagy több vezető tisztségviselőként”, avagy a Ptk. 3:21. § (1) bekezdése szerinti „vezető tisztségviselőkből” álló testület jogait gyakorolva eljárva illeti-e meg őket a képviseleti jog, a kívülálló harmadik személyek számára egyértelmű és nyilvánvaló legyen. Nyilvánvalóan sérti a hitelezői érdekeket, ha egy részvénytársaság képviselte, a vezető tisztségviselők felelőssége nem átlátható, ha nem áll összhangban a modellként felkínált szabályozással, így az is, ha az igazgatóság jogai gyakorlására kijelölhető egyetlen vezető tisztségviselő helyett, az igazgatóság jogainak gyakorlására egyidejűleg több vezérigazgató kerül megválasztásra.

A Fővárosi Ítéltábla megítélése szerint az alperes alapszabályának 12.1. pontja a Ptk. 3:21. § (1) bekezdésébe, a Ptk. 3:282. § (1) bekezdésébe és a 3:283. §-ába ütköző, a Ptk. 6:95. § alapján semmis rendelkezés, melyet a cégbíróságnak a bejegyzési eljárás során észlelni, és ennek kiküszöbölése céljából hiánypótlási eljárást lefolytatni kellett volna.

Tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a fentiektől eltérően foglalt állást, és az érvénytelenségi ok kiküszöbölését nem tartotta szükségesnek. Ebből következően határozatát téves anyagi pervezetést követően nem az anyagi jognak megfelelően hozta meg.

A másodfokú eljárásban az alperes - eltérő jogi álláspontjából következően - a Fővárosi Ítéltábla érvénytelenségi ok kiküszöbölésére felhívásának nem tett eleget, ezért a létesítő okirat képviseletre jogosultak adataival összefüggő érvénytelensége változatlanul fennáll.

Az érvénytelenségi ok nem esik a Ctv. 69. § (2) bekezdésének körébe, így a létesítő okirat érvénytelenségének megállapítására, a cég bejegyzésére vonatkozó végzés teljes hatályon kívül helyezésére nem kerülhet sor, ezt helytállóan a felperes sem indítványozta. Minderre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint változtatta meg az elsőfokú bíróság ítéletét és az érvénytelenség megállapítása mellett tartotta fenn hatályában a cégbejegyző végzést.

Megjegyzi a Fővárosi Ítéltábla, hogy a korábban hatályos Gt. (2006. évi IV. törvény) 247. §-a egyértelműbben rendelkezett, amikor rögzítette, hogy az alapszabály rendelkezhet úgy is, hogy az igazgatóság választására nem kerül sor, és az igazgatóság e törvényben meghatározott jogait egy vezető tisztségviselő (vezérigazgató) gyakorolja. A Gt. kommentárja tartalmazza, a Gt. lehetővé teszi azt, hogy az ügyvezetés funkciójának ellátására ne kelljen igazgatóságot létrehozni és működtetni, hanem az alapszabályban az igazgatóság jogkörében való eljárásra egyetlen vezető tisztségviselő jelöljenek ki, akit a törvény vezérigazgatónak nevez.

Utal a Fővárosi Ítéltábla arra is, az alperes cégjegyzéke 9. rovatában a 9/1. alrovat szerint az ügyvezetés típusa egyszemélyes igazgatóság, ami nem feleltethető meg az alapszabály 11. pont (2) bekezdésének, mely szerint a társaságban egyidejűleg több vezérigazgató is választható.

A Fővárosi Ítéltábla osztotta a felperesi álláspontot abban a tekintetben is, hogy a felperes egyetlen keresetet (kereseti kérelmet) terjesztett elő a Ctv. 65. §, 66. §, illetve a 68. §-nak megfelelően, nincs szó a Pp. 173. §-a szerinti valódi tárgyi keresethalmazatról. A jelen perbeli típusú, ún. "kontroll per" tárgyát a Fővárosi Törvényszék Cégbírósága Cg./6. számú cégbejegyző végzése felülvizsgálata képezi. Amennyiben a cégbírósági végzés anyagi, illetve eljárási szempontból több okból is törvénysértő, ez nem eredményez több kereseti kérelmet és tárgyi keresethalmazatot. Az elsőfokú bíróság a Pp. 173. §-át megsértve hozta meg határozatát, amikor a felperes keresetét tárgyi keresethalmazatként bírálta el.

Erre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése

alapján a keresetet ezt meghaladóan elutasító rendelkezése tekintetében is megváltoztatta, egyidejűleg mellőzte az elsőfokú ítéletnek a keresetet ezt meghaladóan elutasító rendelkezését.

A Fővárosi Ítéltábla a Ctv. 68. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Ctv. 66. § (2) bekezdése alapján rendelkezett a felperesi kereseti kérelemnek megfelelően a további törvényességi felügyeleti intézkedések megtétele érdekében a Fővárosi Törvényszék Cégbírósága felhívásáról.

A Fővárosi Ítéltábla egyetértett a felperesi fellebbezésnek az illeték, illetve költségek viselésére vonatkozóan kifejtett álláspontjával is.

A Pp. 60. § (1) bekezdése szerint abban a perben, amelynek megindítására törvény önállóan jogosítja fel felperest, vagy amelyet ellene lehet indítani felperes a fél jogait gyakorolja.

A Pp. 88. § (2) bekezdése szerint felperes, valamint a perindításra feljogosított személy helyett a perköltséget - jogszabályban meghatározott módon - az állam téríti meg.

A Pp. 82. § (1) bekezdése szerint ha a törvény eltérően nem rendelkezik, a bíróság a felszámított perköltség viseléséről az eljárást befejező határozatában hivatalból dönt.

A Pp. 83. § (1) bekezdése szerint pedig törvény eltérő rendelkezése hiányában a pernyertes fél perköltségét a pervesztes fél téríti meg.

A fenti jogszabályi rendelkezések összevetéséből következően felperes még abban az esetben sem kötelezhető perköltség viselésére ha az általa indított perben pervesztes lesz, helyette azt az állam téríti meg.

A jelen perben azonban a fellebbezés eredményeként az alperes pervesztes lett, ezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alkalmazásával a perköltségre is kiterjedően változtatta meg és a Pp. 83. § (1) bekezdése, illetve a Pp. 101. § (1) bekezdése alapján a pervesztes alperest kötelezte a kereseti illeték, illetve a fellebbezési illeték államnak történő megfizetésére.

Osztotta továbbá a Fővárosi Ítéltábla a felperes álláspontját abban a tekintetben is, hogy az elsőfokú ítélet kijavítandó volt. A Pp. 58. §-a értelmében, a bíróság előtt felperesről szóló törvény rendelkezéseire figyelemmel eljárni jogosult illetékes jár el. Az elsőfokú eljárásban felperest a képviselte.

Erre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 353. §-a alkalmazásával az elsőfokú bíróság határozata bevezető részét a fellebbezést érdemben elbíráló jelen ítéletében kijavította.

Budapest, 2019. november 27.

. Rutkai Éva s.k.
a tanács elnöke

. Molnár József s.k.
előadó bíró

Dr. Kolozs Balázs s.k.
bíró

